

Strona czasopisma: <http://analit.agh.edu.pl/>

Kosmetyki – fanaberie czy element kultury?

Marcelina Strzępek

AGH Akademia Górniczo-Hutnicza, Wydział Inżynierii Materiałowej i Ceramiki, al. Mickiewicza 30, 30-059 Kraków, Polska

ABSTRAKT: Kosmetyki towarzyszą ludziom od tysięcy lat. Już Nefertete używała kohl do makijażu oczu. Kohl to mieszanka sproszkowanego antymonu, palonych migdałów, ołowiu, utlenionej miedzi, ochry i popiołu. Można było uzyskać zielony kolor kohl dodając do podstawowej mieszanki zielonego malachitu oraz czarny za pomocą antymonitu (siarczku antymonu) lub toksycznej galeny (siarczek ołowiu). Gejsze nakładały cerusyt na twarz, czyli biel ołowianą, aby mieć bladą cerę. Stosowały również arsenik oraz rtęć. Katarzyna Medycejska, Elżbieta I, Madame Pompadour czy Maria Antonina uwielbiały róż na policzkach. Skąd go pozyskiwano? Mielono czerwoną ochrę (tlenki żelaza), minię ołowiową (tetratlenek triłowiu), cynober (minerał, który zawiera siarczek rtęci) lub owady (koszenile, kermesy). Dzisiaj istnieje ścisła definicja produktu kosmetycznego. Według Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1223/2009 z dnia 30 listopada 2009 r. dotyczącego produktów kosmetycznych: „produkt kosmetyczny oznacza każdą substancję lub mieszaninę przeznaczoną do kontaktu z zewnętrznymi częściami ciała ludzkiego (naskórkiem, owłosieniem, paznokciami, wargami oraz zewnętrznymi narządami płciowymi) lub z zębami oraz błonami śluzowymi jamy ustnej, którego wyłącznym lub głównym celem jest utrzymywanie ich w czystości, perfumowanie, zmiana ich wyglądu, ochrona, utrzymywanie w dobrej kondycji lub korygowanie zapachu ciała”. W Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1223/2009 z dnia 30 listopada 2009 r. dotyczącego produktów kosmetycznych znajduje się lista szeregu substancji chemicznych, które są zabronione w produktach kosmetycznych jak również lista substancji dopuszczonych do użytku o ściśle określonych normach stężenia w jakich te substancje mogą występować oraz jakie jest ich działanie. Dzisiaj, dzięki rozwiniętej technologii oraz wielu metodom instrumentalnym oznaczenie metali ciężkich w kosmetykach nie stanowi problemu. Za pomocą Atomowej Spektrometrii Absorpcyjnej możemy oznaczyć takie metale jak: nikiel, ołów, mangan, miedź, kadm czy chrom.

Słowa kluczowe: kosmetyki, metale ciężkie, Atomowa Spektrometria Absorpcyjna

Literatura

- [1] Ali Sani, Maryam Bello Gaya, Fatima Aliyu Abubakar Determination of some heavy metals in selected cosmetic products sold in kano metropolis, Nigeria Toxicology Reports 3 (2016) 866 - 869
- [2] Lisa Eldridge Face Paint. Historia makijażu Znak Horyzont, Kraków 2017
- [3] <http://www.kosmopedia.org/>